

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

ICCb0527C

Verlag ICCB COVID-19

Woensdag 27 mei 2020, 10.00u

Departementaal vertrouwelijk

NICTV

Agenda

1. Opening
2. Algemeen beeld
3. Thema Maximaal controleren
  - Fasering maatregelenpakket (NCTV)
    - Heropening casinosector (JenV)
  - Slachthuizen (VWS/LNV)
4. Thema Continuïteit vitale processen en samenleving
  - Toerisme (Projectorganisatie)
5. Rondvraag en sluiting

Ter kennisneming

- OMT-advies
- Rapportage opbrengst 2^e flitsreflectie COT
- Update Caribische delen Koninkrijk
- Overzicht effecten versoepeling maatregelen Europese landen

1. Opening

- Aanstaande zaterdag wordt besloten welke vergaderstructuur in juni zal worden voortgezet/opgestart. Zeker is dat dit in ieder geval niet het laatste ICCb zal zijn.
- Belangrijkste agendapunt: OMT-advies omtrent de versoepeling. Uitkomst van het ICCb dient een collectief advies voor 't Torentje en MCCb te zijn.

2. Algemeen beeld

- Presentatie RIVM

10.2.g 11.1

- Dashboard → Het onderdeel 'economie' kleurt **rood**, omdat analisten er vanuit gaan dat het herstel geen 'V', maar een 'U' zal laten zien
- Omgevingsanalyse (NKC) → zie volgende sheets

Omgevingsanalyse (1)

- Er zijn geen nieuwe besmettingen vastgesteld bij Vion in Groenlo. Bedrijven in de vleesverwerkende industrie hebben dinsdag maatregelen gepresenteerd om veiliger te kunnen werken.
- De bezoeksregeling in verpleeghuizen is onnodig streng, stelt Actiz. De organisatie pleit voor meer vrijheid voor verpleeghuizen om te bepalen welke versoepeling veilig mogelijk is.
- Bedrijfsartsen en arbodiensten zijn bang dat het nieuwe testbeleid tot meer besmettingen op de werkvloer leidt. Ze vrezen dat positief geteste mensen weer te vroeg aan het werk gaan, schrijven ze in een brandbrief aan minister De Jonge.
- Nederland krijgt een protocol voor toerisme die ervoor moet zorgen dat toeristen naar ons land kunnen komen, schrijft De Telegraaf o.b.v. Haagse bronnen. Premier Rutte waarschuwde dinsdag dat Duitse vakantiegangers tijdens Pinksteren alleen met reservering welkom zijn in Nederland.

Omgevingsanalyse (2)

- Het ov bereidt zich voor op de terugkeer naar de gewone dienstregeling op 1 juni, o.a. met de verkoop van mondkapjes, zeepzuilen, loopinstructies en eenrichtingsverkeer.
- MKB-ondernemers 'slaan alarm' (AD). Als het noodpakket 2.0 niet wordt bijgesteld regent het straks 'massaontslagen en faillissementen'.
- Aandacht voor het Europese coronasteunpakket. Voor Nederland is het nog te vroeg om hier een bedrag op te plakken, eerst moet er een goede analyse van het probleem en oplossing komen, stelt Hoekstra. De Telegraaf spreekt van een 'vrees voor een bodemloze put' en dat 'Rutte de borst kan natmaken'.
- Ondanks verzet van minister Hoekstra ontvangt Air France – KLM topman Smith een bonus. 'Hoekstra haalt bakzeil' (Trouw), 'Oorlog Hoekstra en Smith' (De Telegraaf).
- Het OMT adviseert sportscholen voorlopig dicht te houden, melden bronnen aan de NOS.

3. Maximaal controleren

- a. Fasering maatregelenpakket (NCTV)
  - > Heropening casinosector (JenV)
- b. Slachthuizen (LNV en VWS)

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Fasering maatregelenpakket

ICCb 27 mei

Departementaal vertrouwelijk

NICTV

Afwegingskader

Medisch

- Uitgaande van ankerpunten van het RIVM (houdbare zorg, bescherming kwetsbaren, zicht op verspreiding van virus) ontstaat ruimte tot versoepeling van maatregelen;
- *Input voor deze stap via (vraagarticulatie) OMT/BAO.*

Sociaal Economisch

- Selectie van versoepelingen o.b.v. inschatting verwachte impact (o.b.v. beleidsmatige en wetenschappelijke input) van maatregelen voor maatschappij en/of economie;
- *Input voor deze stap via uitvraag bij departementen, planbureaus en experts. Vastgelegd in stappenplan.*

Dwars- doorsnijdend

- De verwachte impact van versoepeling op de beschikbare vervoerscapaciteit en het gebruik van de publieke ruimte (hoeveelheid mensen op straat) en handhaafbaarheid;
- *Input i.s.m. IenW, EZK, BZK, Veiligheidsregio's en Politie.*

Overig

- Afzetten selectie van versoepeling tegen ontwikkelingen in buurlanden, de mate van uitvoerbaarheid en communiceerbaarheid.
- *Input via BZ/NCTV, vraagarticulatie OMT (voor te hanteren uitgangspunten in uitvoering), Werkgroep Protocollen van EZK/NCTV en het NKC.*

Onderbouwing fasering stapsgewijze verruiming

- Doel is om het aantal contactmomenten zoveel mogelijk te beperken door het tegengaan van (omvangrijke) groepsvorming en beheersen van mobiliteit;
- Keuzes zijn nodig om de cumulatieve druk op de openbare ruimte te beheersen (o.a. vanwege handhaafbaarheid);
- Om die reden zijn de stappen opgebouwd langs het mogelijk maken en toestaan van:
  - eerst lokaal, dan regionaal en daarna landelijke verkeer;
  - eerste kleine groepen, daarna grotere groepen;
  - eerst noodzakelijke activiteiten, daarna welzijn en recreatieve activiteiten;
  - eerst activiteiten met een beperkt verspreidingsrisico, daarna meer risicovolle activiteiten;
  - eerst sectoren die in meerdere mate in staat zijn om de RIVM-richtlijnen toe te passen, daarna de overige sectoren;
  - eerst activiteiten met een maatschappelijk belang, daarna activiteiten met een laag maatschappelijk belang.

Stappen die al besloten zijn:

Stap 0: beheerst en georganiseerd. Toestaan en openen van sectoren die niet officieel gesloten zijn, zoals winkels.

Stap 1: lokaal, individueel en gericht op welzijn. Toestaan buitensport, contactberoepen en bibliotheken per 11 mei.

Stap 2a: lokaal, regionaal en kleinschalig. Toestaan en onder voorwaarden gedeelten openen van terrassen, bioscoopzalen en theaterzalen, restaurants en cafés, culturele instellingen, musea en voortgezet onderwijs per 1 juni.

Stap 2b: (boven)regionaal onderwijs. Openstelling van het voortgezet speciaal onderwijs. Volledige openstelling primair onderwijs en BSO per 8 juni (mits positieve monitoring). Toestaan van examens en praktijkonderwijs op het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en hoger onderwijs (HBO en WO) per 15 juni.

Voorgenomen stappen volgens stappenplan:

Stap 3: Verder hervatten openbare leven. Toestaan en openen campings en

vakantieparken per 1 juli. Verhoging van beperkte opening van bioscoopzalen, theaterzalen, restaurants en cafés, culturele instellingen en georganiseerde samenkomsten naar 100 personen per 1 juli.

OMT-uitvraag - 12 juni
Besluit - 24 juni
Ingangsdatum - 1 juli

Stap 4: Recreatie. Toestaan en openen van: Sauna's & wellness; Coffeeshops;

(Verenigings)kantines; Binnensport (alle leeftijden, incl. wedstrijden, maar zonder publiek), Buitensport, w.o. betaald voetbal (alle leeftijden, incl. wedstrijden, maar zonder publiek); Fitnessclubs en sportscholen; Contactberoepen (sekswerkers); Casino's en speelhallen per 1 september.

OMT-uitvraag - 11 aug.
Besluit - 24 aug.
Ingangsdatum - 1 sept.

Stap 5: Opheffen ge- en verboden. Toestaan en openen van onder meer:

evenementen, bioscopen, restaurants en culturele instellingen zonder maximum; Kantoren (opheffen van het advies 'werk zoveel mogelijk thuis').

Ingangsdatum - PM

OMT planning

Ontvangst OMT-Advies 25 mei	Ontvangst OMT-advies 2 juni	Ontvangst OMT-advies 22 juni
OMT komt bijeen op 25 mei	OMT komt bijeen op 2 juni	OMT komt bijeen op 19 juni
<ul style="list-style-type: none"> - Sauna's (aerosol) - Sportscholen/fitnesscentra en binnensport (op basis van protocol) - Sportkantines - Vervoer - dagbesteding 70+ Zangkoren, fanfares - Arbeidsmigranten (nav vervoer en woongroepen) 	<ul style="list-style-type: none"> - Toerisme 	Stap 3: <ul style="list-style-type: none"> - Sanitaire voorzieningen campings en vakantieparken - Bioscopen - Restaurants/ cafés (max 100 personen) - Culturele instellingen (max 100 personen) - Georganiseerde samenkomsten (max 100 personen) - Mobiliteit van 40-100% (voorlopig)
Aanvraag voor dit advies is reeds ingediend	Aanleveren vragen voor OMT-advies door DG's VWS en IAO 26 mei 09:00 (feitelijke verzending op 27 mei)	Aanleveren vragen voor OMT-advies door DG's VWS en IAO 12 juni 09:00 (feitelijke verzending op 15 juni)
Besluitvorming voorzien: Wo 27 mei MCCb Wo 3 juni MCC-19	Besluitvorming voorzien: Wo 3 juni MCC-19 (inschatting)	Besluitvorming voorzien: Wo 24 juni MCC-19 (inschatting)

Actualiteit

- Afgelopen twee weken aanvullende OMT-adviesaanvragen die zien op versoepeling van het stappenplan.
- Maatschappelijke wens of gerichte lobby vanuit bepaalde sectoren (zoals sportscholen, fitnessclubs en casino's) om deze eerder dan voorzien te openen.
- Extra 'maatregel' (incl. mogelijke extra risico's) voorzien i.v.m. inkomend en uitgaand toerisme.
- Druk op versnelling/versoepeling in het stappenplan.

OMT advies 26/5

Toelichting door dhr. Van Dissel: De risico's die verband houden met het vervroegd heropenen van onder meer sportscholen, fitnesscentra, binnensport, sauna's en wellnesscentra zijn slechts met onzekerheden in te schatten, omdat de beschikbare informatie beperkt is. Bij versoepeling van de maatregelen, zoals heropenen van de verschillende sectoren, bestaat de mogelijkheid voor het opdoen van nieuwe sociale contacten die relevant zijn voor potentiële transmissie van het virus. Wat het effect zal zijn van de verdere versoepelingen per 1 juni, waartoe vorige week besloten is, is onbekend; de eventuele effecten daarvan zullen vanaf 15 juni geleidelijk zichtbaar worden.

OMT advies ging in op:

- Adviezen m.b.t. sportscholen, fitnesscentra en binnensport
- Adviezen m.b.t. sauna's en wellnesscentra
- Adviezen voor ouderen en mensen met een kwetsbare gezondheid
- Vervoer van en naar de dagbesteding
- Volledige heropening primair onderwijs
- Kinderen en sport
- Zingen en blaasinstrumenten
- Sportkantines

Opmerkingen naar aanleiding van toelichting op OMT-advies

- Pas na versoepeling van maatregelen + plus twee weken (waarin effect zichtbaar wordt) kan worden bepaald of verdere versoepeling mogelijk is.
- Ten aanzien van zingen en blaasinstrumenten is een toevoeging. OMT komt hier op terug.
- Kinderen tot en met 18 mogen buiten sporten binnen 1,5 meter (verruiming van 12 tot 18 jaar).
-
- Is er al meer bekend over de overdracht tussen kinderen en volwassenen? Het zou goed zijn om nogmaals te benadrukken dat leraren met klachten niet naar school moeten komen.

10.2g
11.1

Advies BAO

[Redacted text block]

11.1 10.2g

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Advies IAO

Mondelinge toelichting vz IAO: advies is vasthouden aan routekaart, i.v.m. onzekerheid over het verloop. Bij de totstandkoming is niet alleen rekening gehouden met aspecten volksgezondheid, maar ook met de dwarsdoorsnijdende thema's. De stappen zijn goed beargumenteerd.

11.1 10.2g

Houd vast aan stappenplan en fasering.

Opties

1. Per 1 juni (aantal) sectoren die waren voorzien in stap 4 naar voren halen
2. Sectoren die waren voorzien in stap heroverwegen in pakket 1 juli (stap 3)
3. Vasthouden aan stappenplan (stap 4 per 1 september)

Discussie over voorgestelde opties

11.1
10.29

[Redacted content]

Discussie over voorgestelde opties – vervolg

- [Redacted text block]

11.1
10.2g

Samenvatting n.a.v. discussie

Stappenplan

- Optie 2 en 3 worden samengevoegd. De ICCb adviseert vast te houden aan het stappenplan, waarbij steeds geldt dat er per stap wordt gezien of er ruimte is voor verdere versoepeling, dan wel aanscherpingen noodzakelijk zijn.
- Op 24 juni kan op basis van een nieuw OMT-advies een integrale heroverweging plaatsvinden.

Sport- en verenigingskantines

- Advies van OMT heeft nooit onderscheid gemaakt tussen (alle niet-commerciële) sport- en verenigingskantines. Er dient te allen tijde sprake te zijn van 1,5 meter, reservering en triage.
- Geen eenduidige ICCb-advies over sportkantines. Het zal zodoende een politieke keuze worden. Voorwaarden zijn altijd gelijk aan die van horeca. Opties zijn open per 1 juni, per 1 juli of houden op 1 september. Optie om sport- en verenigingskantines te onderscheiden wordt niet breed gedragen.
- Hoofdreden om eerder sportkantines niet te openen was rekening houden met niet douchen, geen toeschouwers, geen competitie, etc. Afgelopen weken was er een behoefte om toch over te gaan naar brede openstelling van sportkantines. Als hiervoor gekozen wordt, lijkt het aannemelijk om geen onderscheid te maken tussen sport- en verenigingskantines.

Casino's

- Vraagstuk: als er wordt nagedacht over versoepelen, moeten casino's hier niet in worden meegewogen?

11.1
10.2g

-
-
- Voorzitter ICCb neemt deze overwegingen mee naar de MCCb.

3. Maximaal controleren

Slachthuizen (LNV)

- Zorgen en knelpunten per sector (en relatie met protocollen van RIVM) zijn aan het begin van de COVID-uitbraak besproken. Arbeidshygiëne is in een aantal slachterijen onderzocht. In Groenlo zijn de protocollen goed nageleefd, maar is er toch een uitbraak. Hier kunnen specifieke productieomstandigheden aan ten grondslag liggen. VWS heeft gevraagd aan het RIVM om hier specifiek naar te kijken. Mogelijk zullen hier aanvullende persoonlijke beschermingsmiddelen worden geïntroduceerd. Alle medewerkers in de slachterijen zullen worden getest. Vervoer, huisvestingsomstandigheden zijn andere mogelijke redenen voor de uitbraak.
- Minister LNV heeft een gesprek gevoerd met de sector. Er zijn door de sector aanvullende maatregelen gepresenteerd (wat kan in slachterijen eventueel nog meer gedaan worden, wat kan er in huisvesting worden aangepast). Er zijn scenario's opgesteld ten aanzien van eventuele sluiting van slachthuizen (en bijbehorende keteneffecten op dierenwelzijn).
- Er ligt geen besluitvorming op dit thema voor in MCCb.

11.1
10.2g

4. Continuïteit vitale processen en samenleving

Toerisme (projectorganisatie)

- Vanmiddag zal MP communiceren over stand van zaken. De input voor de spreeklijn is gedeeld.

Rijksoverheid

Toerisme van en naar Nederland & COVID-19

ICCb/MCCb 27 mei 2020

Programmadirectie samenleving & COVID -19

Inhoud & gevraagd besluit

Inhoud presentatie

- Beeld: ontwikkelingen toerisme tot en met de zomer en beleid andere landen en Europa.
- OMT advies aanvraag.
- Voorlopige ambtelijke inschatting: effecten voorstel op gezondheid, economie, openbare ruimte en handhaving, en mobiliteit.
- Caribisch Nederland.

Drie gevraagde besluiten

- 1) De ICCb/MCCb stemt in met het verder uitwerken van het voorstel voor toerisme.
- 2) De ICCb/MCCb stemt in met de OMT-adviesaanvraag in de bijlage.
- 3) De ICCb/MCCb neemt kennis van het geschetste proces tav Caribisch Nederland en de BES.

Vervolgproces

- OMT-advies gereed 2 juni samen met duiding economische en maatschappelijke effecten en uitwerking maatregelen.
- Vervolgbespreking in de MCCB van 3 juni waarna definitieve besluitvorming over scenario en maatregelen.

Beeld deel 1: ontwikkelingen toerisme NL in 3 stromen

Urgentie

- In de routekaart is toerisme nog niet benoemd in fase 3 en 4. Bij uitblijven van maatregelen komen alle vormen van toerisme weer op gang.
- Er bestaat een grote wens tot perspectief: men wil weten of een vakantie geboekt kan worden, belangrijk voor welzijn.
- Er zijn zorgen bij gemeenten (m.n. Amsterdam) over effect toeristenstroom op OV en Openbare Ruimte.
- Een internationaal gecoördineerde aanpak is het effectiefst, maar vergt tijd. Hierbij onderscheid tussen EU-lidstaten, EFTA en VK versus ontraden van reizen naar landen daarbuiten

	Nederland naar buitenland	Buitenland naar Nederland	Binnen Nederland
Cijfers	Circa 85% van de Nederlanders gaat in een normaal jaar op vakantie waarvan 75% naar het buitenland. Grotweg de helft hiervan reist met het vliegtuig.	In 2018 verbleven bijna 19 mln buitenlandse gasten (47 mln nachten) in logies accommodaties in Nederland. In Amsterdam verbleven ruim 9,7 mln verblijfsbezoekers (grotendeel buitenlands) en 4,2 mln internationale dagtoeristen.	Nederlanders gingen in 2018 18,1 mln keer op vakantie in eigen land (102 mln overnachtingen)
Beleid	BZ geeft nu code oranje (alleen noodzakelijke reizen) voor de hele wereld af. 	In het buitenland wordt reizen naar Nederland nu afgeraden tot en met 15 juni. Binnen EU en met grensregio's vindt er coördinatie plaats. 10.2a 11.1	Huidig beleid is ontmoedigen van bovenregionaal toerisme om drukpunten te voorkomen in openbare ruimte en OV. De uitdagingen nemen toe met het verloop van de routekaart.

Beeld deel 2: wat is de inzet van andere landen en Europa?

Inzet EU

- Stapsgewijs reisbeperkingen en grenscontroles afbouwen tussen landen met een met een positief evoluerende en voldoende vergelijkbare epidemiologische situatie. Maar voorkomen tweede Corona-golf.
- Ontwikkeling van interactieve kaart zodat burgers Corona-risico's in kunnen schatten.

Toerismebeeraad 20 mei

- De meeste lidstaten spreken steun uit voor het opheffen van grenscontroles mits de epidemiologische situatie dit toe laat. 10.2a
- Diverse lidstaten hebben in zgn. "bubbels" onderling reizen weer mogelijk gemaakt 11.1

	Plannen voor het versoepelen grensmaatregelen?	Plannen voor (voorwaardelijk) toelaten van toeristen?	
België	België beslist hier in de loop van volgende week over.	[redacted] geldende verbod op niet-essentiele reisbewegingen omvat toerisme.	10.2a 11.1
Duitsland	Grens met NL open voor grensarbeiders, vrachtverkeer en om "geldige redenen" . Vanaf 15 juni gaan grenzen met alle buurlanden weer open.	Nog niet bekend.	
Frankrijk	Vooralsnog geen wijzigingen in de grensmaatregelen.	Voor nu alleen nationaal toerisme toegestaan deze zomer.	
Italië	Vanaf 3 juni mag er weer tussen de regio's gereisd worden.	Vanaf 3 juni zijn EU burgers weer welkom zonder meldingsplicht en verplichte quarantaine.	

Voorstel: toerisme mogelijk van en naar landen met vergelijkbaar epidemiologisch beeld, op basis van afspraken

Gevraagd besluit 1

De MGCB wordt gevraagd om een positief besluit op het onderstaande voorstel voor toerisme deze zomer, onder behoud van uitkomsten OMT-advies, duiding economische en maatschappelijke effecten en checks op handhaafbaarheid en juridische haalbaarheid.

voorstel

- Zorgvuldig monitoren van 3 stromen: inkomend, uitgaand en nationaal. Beheerste opstart van internationaal toerisme, op basis van internationale (en bilaterale) afspraken. 11.1
- Boodschap:
  1. Binnenlands kan je op vakantie, maar vermijd drukte, geen DV, 1,5 meter afstand, etc.
  2. 10.2a
 Omgekeerd geldt hetzelfde voor binnenkomende toeristen: alleen uit landen waar afspraken mee zijn en waar epidemiologisch beeld vergelijkbaar is. 10.2g
  3. Toeristen richting buitenland worden gevraagd : gedraag je in buitenland zoals je je in Nederland zou gedragen (bijv 1,5 meter afstand).
  4. Ga niet in de zomer als je niet van de zomervakantie afhankelijk bent.
- Reizigers uit landen waarmee geen afspraak of geen groen/geel reisadvies is, wordt gevraagd om twee weken in quarantaine te gaan.
- Aanvullende maatregelen om risico's te beperken worden uitgewerkt op vlak van communicatie, het ontlasten van hotspots (centra, parken, Schiphol) en mogelijk ook het lokaal beperken van het logiesaanbod (airbnb , hotels).

Maatregelen voorstel

Risicoprofiel land	1. Epidemiologisch beeld ander land vergelijkbaar met of beter dan Nederland én bilaterale afspraken over toerisme	2. Epidemiologisch beeld ander land slechter dan Nederland of geen bilaterale afspraken
Communicatie naar Nise toeristen	Ga verstandig op vakantie naar dit land, houd u aan lokale maatregelen en gedraag u verder niet anders dan u in Nederland zou doen (anderhalve meter afstand, etc). Indien u klachten ontwikkelt, laat u testen voor terugkomst. Vermijd drukke locaties	Ga hier alleen heen voor strikt noodzakelijke reizen. Bij terugkomst moet u verplicht twee weken in zelfisolatie. Je bent mogelijk niet verzekerd met als risico hoge (zorg)kosten.
Communicatie naar buitenlandse toeristen	U bent welkom in Nederland, mits u gezond bent en zich aan de maatregelen houdt.	U bent in Nederland alleen welkom voor een strikt noodzakelijke reis en bent verplicht eerst twee weken in thuisquarantaine te gaan.
Reisadvies BZ	Groen/Geel	Oranje
Vragen/voorwaarden binnenkomst	Reiziger zelf geeft een verklaring af geen klachten te hebben gehad de afgelopen 24 uur.	Dringend advies tot quarantaine twee weken voor zowel inkomende toeristen als terugkerende Nederlanders.

1. In het afgeven van de reisadviezen door BZ worden de gezondheidssituatie - en maatregelen in landen in overleg met VWS/RIVM meegewogen. Afschaling zal in lijn zijn met het Nederlandse gezondheidsbeleid zoals dat steeds heeft plaatsgevonden.

Caribisch Nederland en BES-eilanden

Gevraagd besluit

De MCCB wordt gevraagd om kennis te nemen van geschetste proces van Caribisch Nederland en de BES

- Er loopt een separate OMT-adviesaanvraag over CN en BES-eilanden, maar economische situatie vergt aandacht in de context van de wegvallende toerismestromen.
- Het effect van de crisis is in Caribisch Nederland en BES nog groter dan in Europees Nederland. Er wordt enorm op het toerisme geleund en de sector is tot een totale stilstand gekomen (gesloten luchtruim en stilvallen cruisesector).
- Veel verblijfstoerisme is afkomstig uit Europa, met name Nederland: bijv. voor Bonaire 49 % Europees en 39 % Nederlands (CBS 2019 61.230 Nederlanders) en voor Curaçao (Toerism board Curacao 2018 177.000 Nederlanders). Oplossingen dus nauw verbonden met Europese en Nederlandse aanpak.
- De jaarlijkse instroom van toeristen via cruiseschepen (grotendeels 500.000 op Bonaire, 1,6 mln Sint Maarten, 792.000 Aruba en 634.000 op Curaçao per jaar) valt grotendeels weg.
- Wegvallen toerisme raakt vooral de kwetsbare/arme groepen in de samenleving in Caribisch Nederland en BES die in de sector werkzaam zijn. De grootte van de crisis na de (Corona-)crisis is op dit moment niet goed te duiden.
- **Richting de MCCB 3 juni wordt er gewerkt aan de contouren voor een strategie rondom Caribisch Nederland en de BES**

DMT-adviesaanvraag

Gevraagd besluit 1

De MCCB wordt gevraagd om een positief besluit op de bijgevoegde DMT-adviesaanvraag over Toerisme

- Expliciet aandacht voor 3 stromen van toerisme (inkomend, uitgaand en binnenlands) 11.1
- [Redacted]
- Onderscheid tussen non-EU en EFTA versus EU.
- [Redacted] 10.2g 11.1
- Verzoek tot afweegkader (indicatoren) om te bepalen naar welke landen het veilig is om deze zomer op vakantie te gaan.
- Advies wordt 2 juni uitgebracht.

Reacties op presentatie

- [Redacted]
- [Redacted] 11.1
10.2g
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

5. Rondvraag en sluiting

11.1

- [REDACTED]
- LNV meldt een aanvullende update over slachthuizen.
- OCW benoemt dat volgende week dient te worden herbevestigd dat PO per 8 juni weer open gaat.
- OCW benoemt belangen van acteurs. Over protocollen vindt bilaterale afstemming met RIVM plaats.
- OCW roept op om op tijd te beginnen met de voorbereiding van de heropening van MBO en HO. Voor de zomervakantie dient er duidelijkheid te zijn, o.a. vanwege druk op het OV.
- DEF schat in dat de situatie in het Caribisch gebied normaliseert. Bijstandsverzoeken op de eilanden nemen af. Minister zal aankondigen dat de Karel Doorman per 15 juni zal terugkeren naar Nederland.
- Politie vraagt of handhaving tijdens Pinksterweekend door MP kan worden benoemd.

Acties en afspraken ICCb 27 mei 10.00u (1/3)

1. Opening

- Komende zaterdag besluit over hoe we de maand juni doorgaan.
- 24 juni voorlopig laatste ICCb/MCCb.
- Mail hierover volgt

2. Algemeen beeld

- Dashboard → Het onderdeel 'economie' kleurt **rood**, omdat analisten er vanuit gaan dat het herstel geen 'V', maar een 'U' zal laten zien

3. Thema Maximaal controleren (VWS)

- T.a.v. fasering maatregelen pakket; 3 opties om over te besluiten n.a.v. adviezen.
  - ICCb adviseert om vast te houden aan oorspronkelijke routekaart + moment van integrale heroverweging in te bouwen.
- Samenvoeging optie 2 en optie 3 i.v.m. belang consistente aanpak en uitlegbaarheid. Advies is om huidige pakket te behouden met tussentijdse evaluaties; vasthouden aan routekaart.

- M.b.t sportkantines is adviseert ICCb versoepeling te bekijken in samenhang met wat er nu nog aan zit te komen; eerst kijken wat we nu hebben gedaan en wat de effecten zijn. Conform BAO advies.

11.1
10.2g

Acties en afspraken ICCb 27 mei 10.00u (2/3)

- M.b.t sport- en verenigings kantines adviseert ICCb versoepeling te bekijken in samenhang met wat er nu nog aan zit te komen; eerst kijken wat we nu hebben gedaan en wat de effecten zijn. Conform BAO advies: sport- en verenigingskantines open, mits gehouden wordt aan maatregelen/zelfde condities als horeca (geplaceerd, reserveren en check-gesprek)
  - N.a.v. besmettingen in het onderwijs in Limburg, benadrukken dat leraren niet met klachten naar school moeten komen.
  - Inzake heropening casinosector; heroverweging richting 1 juli op 24/6 → uitgangspunt is routekaart; nog eens goed kijken naar aantal aannames. Advies is hele afweging opnieuw; meer veralgemeniseren. Niet een sector eruit halen.
  - Slachthuizen; nog onduidelijk hoe kan het dat daar zoveel besmettingen zijn, ondanks het naleven van de RIVM maatregelen. Oorzaken nu onduidelijk; vervoer, huisvestiging etc. → uitgezet bij het OMT waar nu precies besmettingsbron zit.
  - Slachthuizen hebben op alle terreinen maatregelen aangekondigd.
  - Slachthuizen geadviseerd om scenario's uit te werken; [redacted] 11.1 10.2g
- Geen besluitvorming in MCCb op deze problematiek (3 velden) vandaag.
- [redacted] 11.1 10.2g
  - Wat betreft de sanitaire voorzieningen is de nood in veel regio's hoog. Wens om op dat punt te versoepelen t.b.v. dagrecreatie → In recreatiegebieden kunnen de sanitaire voorzieningen open; is aangepast in de aanwijzing.

Acties en afspraken ICCb 27 mei 10.00u (3/3)

4. Thema Continuïteit vitale processen en samenleving (NCTV)

- Spreeklijn persco vanmiddag; gebaseerd op presentatie; [redacted] 11.1
- Afspraak: discussiepunten worden meegegeven aan projectgroep. 10.2g
- [redacted]

[redacted] 11.1